

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ປະທານປະເທດ

ເລກທີ **135** /ປປທ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 23.8.2015.

ລັດຖະດຳລັດ

ຂອງປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍ

ວ່າດ້ວຍ ການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

- ອີງຕາມ ລັດຖະທຳມະນູນແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໝວດທີ VI ມາດຕາ 67 ຂໍ້ 1;
- ອີງຕາມ ມະຕິຕົກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 15 ກໍລະກົດ 2015.
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 019/ຄປຈ, ລົງວັນທີ 14 ສິງຫາ 2015.

ປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດ :

- ມາດຕາ 1. ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ.
- ມາດຕາ 2. ລັດຖະດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ຈຸມມາລີ ໄຊຍະສອນ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
 ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 04 /ສພຊ

ມະຕິຕົກລົງ

ຂອງ

ສະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ກ່ຽວກັບການຕົກລົງຮັບຮອງເອົາ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາ
 ກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ອີງຕາມມາດຕາ 53 ຂໍ້ 2 ຂອງລັດຖະທຳມະນູນ ແລະມາດຕາ 3 ຂໍ້ 1 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ
 ສະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ກ່ຽວກັບສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງ
 ສະພາແຫ່ງຊາດ.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 9 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VII ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິ
 ຈາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຕ້ານ ແລະ
 ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໃນວາລະກອງປະຊຸມຕອນບ່າຍ ຂອງວັນທີ 15 ກໍລະກົດ
 2015

ກອງປະຊຸມໄດ້ຕົກລົງ:

ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມ
 ພິວເຕີ ດ້ວຍຄະແນນສຽງເທັນດີເປັນສ່ວນຫຼາຍ.

ມາດຕາ 2 ມະຕິຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 15 ກໍລະກົດ 2015

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ປານີ ຢາທ່ຽງ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 61 /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 15 ກໍລະກົດ 2015

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ
ການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ
ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມກວດກາວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວມີປະສິດທິຜົນ ແນໃສ່ ຕ້ານ, ສະກັດກັ້ນ, ຈຳກັດ ແລະ ກຳຈັດ ອາຊະຍາກຳ, ປົກປ້ອງລະບົບຖານຂໍ້ມູນ, ລະບົບເຊີເວີ, ຂໍ້ມູນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ໃຫ້ຈະເລີນກ້າວໜ້າ ແລະ ຍືນຍົງ.

ມາດຕາ 2 ການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການກະທຳຜິດທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ທີ່ສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ລັດ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສັງຄົມ ຕາມພຶດຕິກຳທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 8 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວຈຳກັດ, ກຳຈັດ, ປາບປາມຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ໂດຍກົງໃນການຊອກຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 19 ແລະ 24 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີ ຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. **ອາຊະຍາກຳ** ໝາຍເຖິງ ການກະທຳຜິດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍອາຍາ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນ ທີ່ກຳນົດໂທດທາງອາຍາ;
2. **ລະບົບຄອມພິວເຕີ** ໝາຍເຖິງ ອຸປະກອນເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼື ຊຸດອຸປະກອນຂອງຄອມພິວເຕີ ທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ລະບົບການປະຕິບັດການເຂົ້າດ້ວຍກັນ ໂດຍມີການກຳນົດຄຳສັ່ງ, ຊຸດຄຳສັ່ງ ຫຼື ສິ່ງອື່ນໆ ເພື່ອໃຫ້ອຸປະກອນເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼື ຊຸດອຸປະກອນຂອງຄອມພິວເຕີ ເຮັດໜ້າທີ່ປະມວນຜົນ ຂໍ້ມູນແບບອັດຕະໂນມັດໃນຄອມພິວເຕີໜຶ່ງໜ່ວຍ ແລະ ຫຼາຍໜ່ວຍທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ຫາກັນຜ່ານ ເຄືອຂ່າຍຄອມພິວເຕີ ແລະ ເຄືອຂ່າຍອື່ນເຕີເນັດ;
3. **ລະບົບເຊີເວີ (Server System)** ໝາຍເຖິງ ລະບົບໃຫ້ບໍລິການຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ, ປະກອບດ້ວຍ ຖານຂໍ້ມູນເຊີເວີ (Database Server), ເວັບເຊີເວີ (Web Server), ເມວເຊີເວີ (Mail Server), ຟາຍເຊີເວີ (File Server) ແລະ ອື່ນໆ;
4. **ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ** ໝາຍເຖິງ ຂໍ້ມູນ, ຂໍ້ຄວາມ, ໂປຣແກຣມ ຫຼື ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ, ຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນ, ຂໍ້ມູນຈະລາຈອນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໃນຮູບແບບທີ່ສາມາດປະມວນຜົນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ລະບົບຄອມພິວເຕີເຮັດວຽກໄດ້;
5. **ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ (Database System)** ໝາຍເຖິງ ລະບົບຂໍ້ມູນທີ່ເກັບຮັກສາໃນຮູບແບບເອເລັກໂຕຣນິກທີ່ສາມາດຄຸ້ມຄອງ, ປັບປຸງ ແລະ ນຳໃຊ້ໄດ້;
6. **ຂໍ້ມູນສ່ວນບຸກຄົນ** ໝາຍເຖິງ ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ບົ່ງບອກເຖິງລັກສະນະ ຫຼື ຕົວຕົນ, ການເຄື່ອນໄຫວຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ໂດຍທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ;
7. **ຂໍ້ມູນຈະລາຈອນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ** ໝາຍເຖິງ ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສື່ສານຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ ຊຶ່ງຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍລະບົບຄອມພິວເຕີທີ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນຕ່ອງໂສ້ຂອງການສື່ສານທີ່ບົ່ງບອກເຖິງ ຜູ້ສົ່ງ, ຕົ້ນທາງ, ສື່ກາງ, ເສັ້ນທາງ, ປາຍທາງ, ວັນ, ເວລາ, ຂະໜາດ, ກຳນົດເວລາຂອງການສື່ສານ, ຊະນິດການບໍລິການ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຕິດຕໍ່ສື່ສານຂອງລະບົບຄອມພິວເຕີນັ້ນ;
8. **ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ** ໝາຍເຖິງ ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະ/ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ;
9. **ການປະມວນຂໍ້ມູນແບບອັດຕະໂນມັດ** ໝາຍເຖິງ ຂະບວນການຄຳນວນປຸງແຕ່ງຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີ;
10. **ໂປຣແກຣມ** ໝາຍເຖິງ ລະບົບຄຳສັ່ງ ຫຼື ຊຸດຄຳສັ່ງ ທີ່ລະບົບຄອມພິວເຕີ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນໄດ້ຮັບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້;
11. **ໄວຣັດ** ໝາຍເຖິງ ໂປຣແກຣມສະເພາະທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ຊຶ່ງສາມາດແຜ່ກະຈາຍ, ສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍ ແລະ ທຳລາຍລະບົບຄອມພິວເຕີ, ເຄືອຂ່າຍຄອມພິວເຕີ ແລະ ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ;

12. **ໂປຣແກຣມປະສົງຮ້າຍ (Malicious Code)** ໝາຍເຖິງ ຊຸດຄຳສັ່ງຄອມພິວເຕີ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອທຳລາຍລະບົບຄອມພິວເຕີ ຫຼື ລັກຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ;

13. **ເວັບໄຊປອມ (Phishing)** ໝາຍເຖິງ ເວັບໄຊທີ່ສ້າງຂຶ້ນໃໝ່ ຊຶ່ງຄ້າຍຄືກັບເວັບໄຊເດີມ ເພື່ອຫຼອກລວງເອົາຂໍ້ມູນຜູ້ຊົມໃຊ້;

14. **ຊ່ອງໂຫວ່ຂອງລະບົບຄອມພິວເຕີ (Vulnerability)** ໝາຍເຖິງ ຂໍ້ບົກຟ່ອງຂອງໂປຣແກຣມ ຫຼື ຊ່ອຍແວ ທີ່ບໍ່ສົມບູນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ປະສົງຮ້າຍສາມາດສວຍໃຊ້ ເພື່ອທຳລາຍລະບົບ, ລັກຂໍ້ມູນ, ປ່ຽນແປງຂໍ້ມູນ ແລະ ອື່ນໆ;

15. **ຂໍ້ມູນຜູ້ຊົມໃຊ້** ໝາຍເຖິງ ຂໍ້ມູນທີ່ນຳໄປສູ່ ຜູ້ຊົມໃຊ້ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ຢູ່ໄປສະນີ, ທີ່ຢູ່ທາງເອເລັກໂຕຣນິກ, ທີ່ຢູ່ດ້ານພູມສັນຖານ, ເລກໝາຍອິນເຕີເນັດ, ເບີໂທລະສັບ ຫຼື ລະຫັດອື່ນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ;

16. **ມາດຕະການປ້ອງກັນສະເພາະ** ໝາຍເຖິງ ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ/ຫຼື ໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີພິເສດ ເພື່ອຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້;

17. **ສື່ສັງຄົມອອນລາຍ** ໝາຍເຖິງ ການສື່ສານຜ່ານລະບົບເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານສູ່ສາທາລະນະ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ວັດຖຸປະກອນຄອມພິວເຕີ ແລະ ອຸປະກອນສື່ສານອື່ນ;

18. **ພາບເຄື່ອນໄຫວ** ໝາຍເຖິງ ພາບທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ຊຶ່ງມີການເໜັງຕີງຄ້າຍຄືກັບຕົວຈິງ ໂດຍຜ່ານອຸປະກອນເອເລັກໂຕຣນິກ ເຊັ່ນ ຮູບເງົາກະຕູນ.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ລັດ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ລະບົບຄອມພິວເຕີ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ, ສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຍຸຕິທຳ ພ້ອມທັງປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ, ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະ ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ລັດ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ດ້ວຍການ ສະໜອງງົບປະມານ, ສ້າງ, ປະກອບບຸກຄະລາກອນ, ພາຫະນະ, ອຸປະກອນ, ຄົ້ນຄວ້າ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ, ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີປະສິດທິຜົນ.

ລັດ ຖືເອົາການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ເປັນວຽກຕົ້ນຕໍ ແລະ ເອົາການແກ້ໄຂບັນຫາ ເປັນວຽກສຳຄັນ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ການຜະລິດເຕັກນິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ພ້ອມທັງເຂົ້າຮ່ວມໃນວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ມາດຕາ 5 ຫຼັກການກ່ຽວກັບວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ໃນວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຕ້ອງຮັບປະກັນຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ຄວາມສອດຄ່ອງກັບ ແນວທາງນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ;
2. ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ;
3. ການຮັກສາຄວາມລັບຂອງຊາດ, ຄວາມລັບທາງລັດຖະການ, ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ;
4. ຄວາມ ເປັນເອກະພາບ, ປອດໄພ, ສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຍຸຕິທຳ;
5. ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ, ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການລະ ບົບຄອມພິວເຕີ, ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
6. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງສັງຄົມ;
7. ການປະຕິບັດສັນຍາສາກົນ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 6 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ, ເຄື່ອນໄຫວ, ຄົ້ນຄວ້າ ນຳໃຊ້ລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະ ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ເປີດກວ້າງ ແລະ ສົ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດ ຮຽນ, ປະສົບການ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການຍົກລະດັບວິຊາສະເພາະ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງ ບຸກຄະລາກອນ, ການພິສູດຂໍ້ມູນ ແລະ ການຢັ້ງຢືນຂໍ້ມູນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ຂອງ ສປປ ລາວ, ສັນຍາສາກົນ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ II

ພຶດຕິກຳທີ່ເປັນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ມາດຕາ 8 ພຶດຕິກຳທີ່ເປັນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ພຶດຕິກຳທີ່ເປັນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການເປີດເຜີຍມາດຕະການປ້ອງກັນການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
2. ການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;

3. ການຕັດຕໍ່ເນື້ອໃນ, ຮູບ, ພາບເຄື່ອນໄຫວ, ສຽງ ແລະ ວິດີໂອ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
4. ການລັດເອົາຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
5. ການສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ;
6. ການເຜີຍແຜ່ສິ່ງລາມິກຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ;
7. ການລົບກວນລະບົບຄອມພິວເຕີ;
8. ການປອມແປງຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ;
9. ການທຳລາຍຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ;
10. ການດຳເນີນກິດຈະການ ກ່ຽວກັບເຄື່ອງມືອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ມາດຕາ 9 ການເປີດເຜີຍມາດຕະການປ້ອງກັນການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ການເປີດເຜີຍມາດຕະການປ້ອງກັນການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການນຳເອົາມາດຕະການປ້ອງກັນສະເພາະ ໄປເປີດເຜີຍໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ ລັດ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 10 ການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ

ການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ອຸປະກອນເອເລັກໂຕຣນິກ ເຂົ້າໃນລະບົບຄອມພິວເຕີທີ່ມີມາດຕະການປ້ອງກັນສະເພາະ ຫຼື ເພື່ອລັກເອົາຂໍ້ມູນທາງດ້ານການຄ້າ, ດ້ານການເງິນ, ຄວາມລັບ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ.

ມາດຕາ 11 ການຕັດຕໍ່ເນື້ອໃນ, ຮູບ, ພາບເຄື່ອນໄຫວ, ສຽງ ແລະ ວິດີໂອໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ

ການຕັດຕໍ່ເນື້ອໃນ, ຮູບ, ພາບເຄື່ອນໄຫວ, ສຽງ ແລະ ວິດີໂອໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແມ່ນ ການສ້າງຂຶ້ນໃໝ່, ການເພີ່ມເຕີມ ຫຼື ການດັດແປງຈາກຕົ້ນສະບັບ ດ້ວຍວິທີການທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼື ວິທີການອື່ນ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ ຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ ຊຶ່ງສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 12 ການລັດເອົາຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ

ການລັດເອົາຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແມ່ນ ການດັກເອົາຂໍ້ມູນທີ່ກຳລັງຮັບ ຫຼື ສິ່ງຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທາງດ້ານເອເລັກໂຕຣນິກ.

ມາດຕາ 13 ການສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ

ການສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ ສະແດງອອກດ້ວຍການກະທຳ ດັ່ງນີ້:

1. ການນຳເອົາຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ທີ່ມີລັກສະນະໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສີ, ໝິ່ນປະໝາດ, ໃຊ້ຄຳສັບບໍ່ສຸພາບເຂົ້າສູ່ລະບົບຄອມພິວເຕີ;

2. ການນຳເອົາຂໍ້ມູນທີ່ມີລັກສະນະໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ຂໍ້ມູນເທັດ, ຂໍ້ມູນຫຼອກລວງ, ຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ເປັນຄວາມຈິງ ເຂົ້າສູ່ລະບົບຄອມພິວເຕີ;

3. ການນຳເອົາຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ທີ່ເປັນການທຳລາຍຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ;

4. ການນຳເອົາຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ທີ່ມີລັກສະນະຊວນເຊື່ອ, ຍຸຍົງ ແລະ ສິ່ງເສີມ ປະຊາຊົນຕໍ່ຕ້ານ ລັດຖະບານ ຫຼື ແບ່ງແຍກຄວາມສາມັກຄີ;

5. ການໂຄສະນາຄ້າຂາຍຢາເສບຕິດ, ອາວຸດເສິກ, ອາວຸດເຄມີ, ຄ້າມະນຸດ, ຄ້າປະເວນີ, ຄ້າໂສເພນີ ແລະ ສິ່ງທີ່ຜິດກົດໝາຍ;

6. ການເຜີຍແຜ່ ຫຼື ສົ່ງຕໍ່ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 11 ແລະ 14 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລວມທັງ ຂໍ້ 1, 2, 3, 4 ແລະ ຂໍ້ 5 ຂອງມາດຕານີ້.

ມາດຕາ 14 ການເຜີຍແຜ່ສິ່ງລາມິກຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ

ສິ່ງລາມິກ ແມ່ນ ຂໍ້ມູນທີ່ມີເນື້ອໃນ ສະແດງອອກຢ່າງຈະແຈ້ງ ເປັນຕົ້ນ ຮູບ, ພາບເຄື່ອນໄຫວ, ສຽງ ແລະ ວິດີໂອ ກ່ຽວກັບອະໄວຍະວະເພດ ແລະ ພຶດຕິກຳທາງເພດຂອງຄົນ.

ການເຜີຍແຜ່ສິ່ງລາມິກຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການຊື້ຂາຍ, ການແຈກຢາຍ, ການສົ່ງຕໍ່, ການແນະນຳ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກທີ 1 ເທິງນີ້.

ມາດຕາ 15 ການລົບກວນລະບົບຄອມພິວເຕີ

ການລົບກວນລະບົບຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການກະທຳ ດັ່ງນີ້:

1. ການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີ, ໄວຣັດ ຫຼື ເຄື່ອງມືອື່ນ ເພື່ອຂັດຂວາງ ຫຼື ທຳລາຍການປະຕິບັດງານຂອງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

2. ການສົ່ງຂໍ້ມູນລະບົບຄອມພິວເຕີ ຫຼື ຈົດໝາຍທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ໂດຍມີການປົກປິດທີ່ຢູ່ ຫຼື ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງຜູ້ສົ່ງ ເພື່ອລົບກວນ ແລະ/ຫຼື ທຳລາຍການປະຕິບັດງານຂອງລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ມາດຕາ 16 ການປອມແປງຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ

ການປອມແປງຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການໃຊ້ຄອມພິວເຕີ ຫຼື ລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະ ອຸປະກອນເອເລັກໂຕຣນິກ ເພື່ອປ່ຽນແປງຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ດ້ວຍການກະທຳ ດັ່ງນີ້:

1. ການປ້ອນຂໍ້ມູນ, ການປ່ຽນແປງຂໍ້ມູນ, ການປອມທີ່ຢູ່ທາງເອເລັກໂຕຣນິກ ຫຼື ການລົບຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ທີ່ສົ່ງຜົນໃຫ້ຂໍ້ມູນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີໃດໜຶ່ງ ປ່ຽນແປງຈາກຂໍ້ມູນເດີມໂດຍເຈດຕະນາ;

2. ການປ້ອນ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ຂໍ້ມູນທຸລະກຳທາງການເງິນ, ທາງການຄ້າ, ຄວາມລັບ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;

3. ການສ້າງເວັບໄຊປອມ ເພື່ອຫຼອກລວງ, ການຫຼອກລວງໃຫ້ຜູ້ນຳໃຊ້ລະບົບຄອມພິວເຕີ ຫຼື ອິນເຕີເນັດ ປ້ອນຂໍ້ມູນບັນຊີເງິນຝາກ, ລະຫັດບັດເຄຣດິດ, ລະຫັດນຳໃຊ້ອິນເຕີເນັດ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນ.

ມາດຕາ 17 ການທຳລາຍຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ

ການທຳລາຍຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການລຶບ, ການດັດແກ້ ແລະ/ຫຼື ການປ່ຽນແປງ ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ຫຼື ຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຂໍ້ມູນ ຫຼື ລະບົບຄອມພິວເຕີນັ້ນ ເສຍຫາຍ ແລະ ຜິດແປກ ຈາກຂໍ້ມູນເດີມ.

ມາດຕາ 18 ການດຳເນີນກິດຈະການ ກ່ຽວກັບເຄື່ອງມືອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ການດຳເນີນກິດຈະການ ກ່ຽວກັບເຄື່ອງມືອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການສ້າງ ໂປຣແກຣມໃໝ່ສະເພາະ, ການຜະລິດ, ການນຳເຂົ້າ, ການມີໄວ້ໃນຄອບຄອງ, ການຊື້ຂາຍ, ການຈຳໜ່າຍ, ການໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ຫຼື ການແນະນຳ ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົ້ນ ໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີ ຫຼື ການອອກແບບຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ເພື່ອກໍ່ອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ພາກທີ III

ການເຄື່ອນໄຫວຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນ ອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ໝວດທີ 1

ວຽກງານຕ້ານອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ມາດຕາ 19 ວຽກງານຕ້ານອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ວຽກງານຕ້ານອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການແຈ້ງເຕືອນ;
2. ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ;
3. ການແຈ້ງເຫດສຸກເສີນ;
4. ການດຳເນີນການແກ້ໄຂ.

ມາດຕາ 20 ການແຈ້ງເຕືອນ

ກະຊວງໂປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນຜູ້ແຈ້ງໄພອັນຕະລາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະ ອິນເຕີເນັດ ເປັນຕົ້ນ ການແຈ້ງເຕືອນ ເວັບໄຊປອມ, ໂປຣແກຣມປະສົງຮ້າຍ, ການແຈ້ງຊ່ອງໂຫວ່ຂອງລະບົບຄອມພິວເຕີ, ການຕົວະຍົວທາງຈິດໝາຍເອເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ອື່ນໆ.

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການລະບົບຄອມພິວເຕີ ຕ້ອງແຈ້ງເຕືອນ ແລະ ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ໃນການເຂົ້າຫາລະບົບຄອມພິວເຕີ ເພື່ອຈຳກັດ ຫຼື ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການບາງປະເພດ ເຂົ້າຫາລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ມາດຕາ 21 ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ

ຂະແໜງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນຜູ້ໃຫ້ຄຳປຶກສາ ແລະ ແນະນຳວິທີການປ້ອງກັນ ແລະ ການແກ້ໄຂທາງດ້ານເຕັກນິກ ແກ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອ ຫຼຸດຜ່ອນການສູນເສັຍຂໍ້ມູນ, ການລົບກວນຂໍ້ມູນ, ບໍ່ໃຫ້ມີການຍຸດຕິການທຳງານຂອງລະບົບຄອມພິວເຕີ, ສະກັດກັ້ນ ການກະຈາຍໄວຣັດຄອມພິວເຕີ ແລະ ການເຂົ້າທຳລາຍຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ມາດຕາ 22 ການແຈ້ງເຫດສຸກເສີນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ, ເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະ/ຫຼື ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງແຈ້ງເຫດສຸກເສີນ ກ່ຽວກັບອາຊະຍາກຳ ທີ່ເກີດຂຶ້ນແກ່ລະບົບຄອມພິວເຕີຂອງຕົນ ຕໍ່ຂະແໜງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 50 ແລະ 51 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສຳລັບເຫດທີ່ໄປ ໃຫ້ແຈ້ງຕໍ່ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
ການແຈ້ງເຫດສຸກເສີນ ສາມາດດຳເນີນດ້ວຍວິທີການ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຳຮ້ອງຕາມແບບພິມ;
2. ໂທລະສັບ, ແຟັກ, ສາຍດ່ວນ;
3. ຈົດໝາຍເອເລັກໂຕຣນິກ;
4. ວິທີການອື່ນ.

ມາດຕາ 23 ການດຳເນີນການແກ້ໄຂ

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບການແຈ້ງເຫດສຸກເສີນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີແລ້ວ ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ແລະ ແຈ້ງຕອບພ້ອມທັງແນະນຳວິທີການແກ້ໄຂ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ.

ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ແລະ ຮີບດ່ວນ ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ຕ້ອງດຳເນີນການແກ້ໄຂທາງເຕັກນິກວິຊາການ ຕາມການແຈ້ງເຫດຂອງຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງຢ່າງທັນການ.

ໃນກໍລະນີໄດ້ຮັບການແຈ້ງເຫດ ກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 11 ແລະ 13 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງແຕະຕ້ອງເຖິງຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ ຫຼື ກຽດສັກສີຂອງບຸກຄົນໃດໜຶ່ງນັ້ນ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຕອບໂຕ້ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ.

ໝວດທີ 2

ວຽກງານສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ມາດຕາ 24 ວຽກງານສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ວຽກງານສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຈັດຕັ້ງໂຄສະນາເຜີຍແຜ່;

2. ການຝຶກອົບຮົມ;
3. ການໃຫ້ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
4. ການສ້າງກິດຈະກຳປ້ອງກັນຂໍ້ມູນ;
5. ການເຝົ້າລະວັງເຫດສຸກເສີນ;
6. ການເກັບກຳສະຖິຕິ.

ມາດຕາ 25 ການຈັດຕັ້ງໂຄສະນາເຜີຍແຜ່

ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນຜູ້ສ້າງປຶ້ມຄູ່ມື, ສະຕິກເກີ, ແຜ່ນໂຄສະນາ, ສື່ສົ່ງພິມ ແລະ ວິດີໂອ ກ່ຽວກັບການເຝົ້າລະວັງ, ປ້ອງກັນໄພທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ, ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ມາດຕາ 26 ການຝຶກອົບຮົມ

ຂະແໜງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງ ການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕົ້ນ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ລວມທັງວຽກ ງານສືບສວນ- ສອບສວນ.

ມາດຕາ 27 ການໃຫ້ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກຳນົດມາດຕະການສະເພາະໃນການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງລະບົບຄອມພິວ ເຕີ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບມາດຕະການດັ່ງກ່າວແກ່ສັງຄົມ.

ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ນຳເອົາວິຊາຮຽນດ້ານຄວາມປອດໄພທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ບັນຈຸເຂົ້າ ໃນຫຼັກສູດ ການຮຽນ-ການສອນແຕ່ຂັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນຂຶ້ນໄປ.

ມາດຕາ 28 ການສ້າງກິດຈະກຳປ້ອງກັນຂໍ້ມູນ

ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະ ການປ້ອງກັນຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ຂະ ແໜງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ, ຂະແໜງການປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ແລະ ຜູ້ຮັກສາຂໍ້ມູນ ຕ້ອງສ້າງກິດຈະກຳໃຫ້ຄວາມຮູ້ດ້ານຄວາມປອດໄພ, ການນຳໃຊ້ລະ ບົບຄອມພິວເຕີ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ເຕັກນິກ ແລະ ວິທີປ້ອງກັນຂໍ້ມູນ ຢູ່ຕາມອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ເອກະຊົນ ແລະ ສະຖານການສຶກສາ.

ມາດຕາ 29 ການເຝົ້າລະວັງເຫດສຸກເສີນ

ຂະແໜງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນຜູ້ເຝົ້າລະວັງເຫດສຸກເສີນ ດ້ວຍການຕິດຕາມ, ກວດກາ, ແນະນຳ, ແຈ້ງເຕືອນ, ປ້ອງກັນ ແລະ ຕອບໂຕ້ໄພອັນຕະລາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ມາດຕາ 30 ການເກັບກຳສະຖິຕິ

ຂະແໜງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ຂະແໜງການປ້ອງກັນ ຄວາມສະຫງົບ ຕ້ອງເກັບກຳສະຖິຕິ ແລະ ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ພ້ອມທັງສຶກສາຄົ້ນຄວ້າເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອຊອກຮູ້ເງື່ອນໄຂ ແລະ ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ເກີດອາຊະຍາກຳ ທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ໝວດທີ 3

ສູນສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກເສີນທາງຄອມພິວເຕີ

ມາດຕາ 31 ສູນສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກເສີນທາງຄອມພິວເຕີ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ຕ້ານ, ສະກັດກັ້ນ, ຈຳກັດ ແລະ ກຳຈັດອາຊະ ຍາກຳ, ປົກປ້ອງລະບົບຖານຂໍ້ມູນ, ລະບົບເຊີເວີ, ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ແລະ ສາມາດເຂື່ອມໂຍງກັບພາກ ພື້ນ ແລະ ສາກົນ ລັດ ສ້າງຕັ້ງສູນສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກເສີນທາງຄອມພິວເຕີ ໂດຍຂຽນຫຍໍ້ວ່າ “ ສກຄ ”.

ສູນສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກເສີນທາງຄອມພິວເຕີ ແມ່ນ ການຈັດຕັ້ງໜຶ່ງ ມີຖານະທຽບ ເທົ່າກົມ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງຂອງກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ ສານ, ມີພາລະບົດບາດ ເປັນເສນາທິການໃຫ້ກະຊວງດັ່ງກ່າວ ໃນການສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກ ເສີນທາງຄອມພິວເຕີ.

ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງສູນສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກເສີນທາງຄອມພິວ ເຕີ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 32 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງ ສູນສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກເສີນທາງຄອມພິວເຕີ

ສູນສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກເສີນທາງຄອມພິວເຕີ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ ຜັນຂະຫຍາຍ ແຜນຍຸດທະສາດ, ນະໂຍບາຍ ເປັນແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການຂອງຕົນ ແລ້ວນຳມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ;
2. ຄົ້ນຄວ້າສ້າງລະບຽບການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະ ຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລ້ວສະເໜີ ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ພິຈາລະນາ;

3. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕົ້ນ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
4. ສ້າງ, ຝຶກອົບຮົມ, ຍົກລະດັບ ແລະ ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
5. ເຝົ້າລະວັງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ແນະນຳ, ແຈ້ງເຕືອນ ແລະ ຕອບໂຕ້ເຫດສຸກເສີນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຕາມການມອບໝາຍ;
6. ຮັບແຈ້ງຄວາມ, ແຈ້ງເຫດ, ລາຍງານ ການກະທຳຜິດທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຕໍ່ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
7. ປະສານສົມທົບ ແລະ ໃຫ້ການຮ່ວມມືກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການດຳເນີນຄະດີທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
8. ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ແລະ ຜູ້ຮັກສາຂໍ້ມູນ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການກະທຳຜິດທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
9. ພົວພັນ, ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕົ້ນ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຕາມການມອບໝາຍ;
10. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ຕໍ່ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
11. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ພາກທີ IV

ການຮ່ວມມືສາກົນ

ໃນການຕົ້ນ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ມາດຕາ 33 ຫຼັກການພື້ນຖານໃນການຮ່ວມມືສາກົນ

ການຮ່ວມມືສາກົນໃນການຕົ້ນ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ລະຫວ່າງອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ເຄົາລົບເອກະລາດ, ອຳນາດອະທິປະໄຕ ແລະ ຜືນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນຂອງກັນ, ບໍ່ແຊກແຊງວຽກງານພາຍໃນຂອງກັນ ແລະ ກັນ, ສະເໝີພາບ, ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງມີຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ສອດຄ່ອງ ກັບສັນຍາສາກົນ ແລະ ສັນຍາສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 34 ການຮ່ວມມືທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ

ການຮ່ວມມືສາກົນທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ໃນການສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກເສີນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ມີ ເນື້ອໃນດັ່ງນີ້:

1. ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ລວມທັງການຄົ້ນຄວ້າມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນເຫດການສຸກເສີນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
2. ການລະງັບ ຫຼື ແຈ້ງໃຫ້ຢຸດເຊົາ ການທຳລາຍທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
3. ການປະສານກັບຜູ້ໃຫ້ບໍລິການຢູ່ຕ່າງປະເທດ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ສື່ສັງຄົມອອນລາຍ ທີ່ມີເນື້ອໃນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 13 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
4. ການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນໃນການເຜົາລະວັງ, ສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກເສີນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໃນງານສຳຄັນ ເປັນຕົ້ນ ກອງປະຊຸມລະດັບຊາດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ລວມທັງງານມະຫາກຳຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 35 ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທາງກົດໝາຍ

ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທາງກົດໝາຍ ດຳເນີນດ້ວຍການຮ້ອງຂໍໃຫ້ທຳການສືບສວນ-ສອບສວນ, ນຳໃຊ້ມາດຕະການສະກັດກັ້ນ, ອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ເກັບຮັກສາ ແລະ ປ້ອງກັນຂໍ້ມູນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ລວມທັງຂໍ້ມູນຈະລາຈອນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ, ການຊອກຄົ້ນ, ການບັງຄັບ ແລະ ຊີ້ຕົວຜູ້ກະທຳຜິດ, ການຍຶດ ຫຼື ການອາຍັດອຸປະກອນ ຫຼື ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ ແລະ ພົວພັນກັບການກະທຳຜິດ, ການຂໍຫຼັກຖານເພີ່ມເຕີມ ກ່ຽວກັບການກະທຳຜິດ ແລະ ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ.

ສຳລັບກົນໄກ ແລະ ຂັ້ນຕອນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທາງກົດໝາຍນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ, ສັນຍາສາກົນ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ທີ່ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 36 ເນື້ອໃນຂອງການຮ້ອງຂໍ ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທາງກົດໝາຍ

ການຮ້ອງຂໍ ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທາງກົດໝາຍ ມີ ເນື້ອໃນດັ່ງນີ້:

1. ຈຸດປະສົງ, ຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ສະພາບຄວາມເປັນຈິງໃນການຮ້ອງຂໍ;
2. ຂໍ້ມູນທີ່ສຳຄັນສຳລັບການຢັ້ງຢືນ, ການຕິດຕາມ ແລະ ການບັງຄັບຜູ້ກະທຳຜິດທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
3. ການສະຫຼຸບຫຍໍ້ ກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຫຼື ຂໍ້ມູນຈະລາຈອນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ທີ່ຕ້ອງການເກັບຮັກສາ ຫຼື ປ້ອງກັນສະເພາະ;
4. ບ່ອນອີງທາງດ້ານນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບການກະທຳຂອງຜູ້ຖືກຫາ;
5. ອີງການ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສາມາດຂໍຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມຈາກປະເທດທີ່ຮ້ອງຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອທາງກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 37 ການຮັກສາຄວາມລັບ

ອົງການທີ່ມີສິດກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບຂອງປະເທດທີ່ຮ້ອງຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອທາງກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 38 ການປະຕິເສດການຮ້ອງຂໍ

ອົງການທີ່ມີສິດກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ ອາດປະຕິເສດການຮ້ອງຂໍໃນການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທາງກົດໝາຍ ຖ້າການຮ້ອງຂໍນັ້ນທາກຂັດກັບຫຼັກການພື້ນຖານ ໃນການຮ່ວມມືສາກົນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 33 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ.

**ພາກທີ V
ຂໍ້ຫ້າມ**

ມາດຕາ 39 ຂໍ້ຫ້າມທົ່ວໄປ

ຫ້າມ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີ ພິດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ມີພິດຕິກຳຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 8 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
2. ໂຄສະນາທຳລາຍລະບອບການເມືອງ ເພື່ອສ້າງຄວາມບໍ່ປ່ວນໃນສັງຄົມ;
3. ທຳລາຍ ຫຼື ສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ອຸປະກອນເອເລັກໂຕຣນິກ, ຄອມພິວເຕີ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ;
4. ສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດກັບບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ສິ່ງລາມິກ ໂດຍຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ;
5. ທວງເອົາ, ຂໍເອົາ, ໃຫ້ ແລະ ຮັບສິນບິນ;
6. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 40 ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ

ຫ້າມຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ມີ ພິດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ລຶບຂໍ້ມູນທີ່ຈະລາຈອນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ກ່ອນ ເກົ້າສິບວັນ ໃນກໍລະນີເຊື່ອມຕໍ່ ແລະ ກ່ອນ ສາມຮ້ອຍຫົກສິບຫ້າວັນ ໃນກໍລະນີບໍ່ເຊື່ອມຕໍ່;
2. ລຶບຂໍ້ມູນຜູ້ຊົມໃຊ້ລະບົບຄອມພິວເຕີ ທີ່ສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍກ່ອນ ເກົ້າສິບວັນ;
3. ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
4. ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
5. ສ້າງເງື່ອນໄຂ ຫຼື ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວກໍ່ອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
6. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 41 ຂໍ້ຫ້າມສໍາລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ຫ້າມເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີ ພິດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ເປີດເຜີຍຄວາມລັບຂອງ ລັດ, ທາງລັດຖະການ, ຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຜ່ານທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
2. ເປີດເຜີຍລະຫັດເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະ ມາດຕະການປ້ອງກັນສະເພາະຂອງ ຂະແໜງການຕົນ;
3. ສົ່ງມອບ ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ, ຂໍ້ມູນຈະລາຈອນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຫຼື ຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ໃຊ້ ບໍລິການໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ຍົກເວັ້ນ ການສົ່ງມອບ ເພື່ອປະໂຫຍດໃນການດຳເນີນຄະດີ ເຊັ່ນ ການປະຕິ ບັດຄຳສັ່ງ ຫຼື ກໍລະນີໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກອົງການດຳເນີນຄະດີ;
4. ກົດໜ່ວງ, ຖ່ວງດຶງ ແລະ ປອມແປງເອກະສານ ກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນທີ່ເປັນການກະທຳຜິດທາງ ລະບົບຄອມພິວເຕີ;
5. ສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່ຕ່າງແໜ່ງ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ, ຄອບຄົວ ແລະ ພັກພວກ;
6. ປະລະໜ້າທີ່ຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ການຈັດຕັ້ງມອບໝາຍໃຫ້;
7. ມີພິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ພາກທີ VI

ການສືບສວນ-ສອບສວນຄະດີທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ມາດຕາ 42 ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ເປີດການສືບສວນ-ສອບສວນ

ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ເປີດການສືບສວນ-ສອບສວນຄະດີທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ມີການແຈ້ງຄວາມ, ການລາຍງານ, ການຮ້ອງຟ້ອງຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດ ຕັ້ງ ກ່ຽວກັບພິດຕິກຳທີ່ເປັນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
2. ມີການເຂົ້າມອບຕົວຂອງຜູ້ກະທຳຜິດ;
3. ພົບເຫັນຮ່ອງຮອຍ, ຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານ ຂອງພິດຕິກຳ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 8 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 43 ຂັ້ນຕອນການສືບສວນ-ສອບສວນຄະດີທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ

ໃນການສືບສວນ-ສອບສວນຄະດີທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ການແຈ້ງຄວາມ, ການລາຍງານ ຫຼື ການຮ້ອງຟ້ອງ;
2. ການເປີດການສືບສວນ-ສອບສວນ;
3. ການດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນ;
4. ການສະຫຼຸບການສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ການປະກອບສຳນວນຄະດີ.

ມາດຕາ 44 ການແຈ້ງຄວາມ, ການລາຍງານ ຫຼື ການຮ້ອງຟ້ອງ

ການແຈ້ງຄວາມ, ການລາຍງານ ຫຼື ການຮ້ອງຟ້ອງ ກ່ຽວກັບການກະທຳຜິດທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໃຫ້ແຈ້ງ ຫຼື ຍື່ນຕໍ່ ອົງການສືບສວນ-ສອບສວນຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ຫຼື ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ອົງການສືບສວນ-ສອບສວນຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ຫຼື ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງພິຈາລະນາການແຈ້ງຄວາມ, ການລາຍງານ ຫຼື ການຮ້ອງຟ້ອງ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການແຈ້ງຄວາມ, ການລາຍງານ ຫຼື ການຮ້ອງຟ້ອງ ເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນ ການພິຈາລະນາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສິບວັນ ລັດຖະການ.

ມາດຕາ 45 ການເປີດການສືບສວນ-ສອບສວນ

ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີຂໍ້ມູນໜັກແໜ້ນ ກ່ຽວກັບການກະທຳຜິດທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຫົວໜ້າອົງການສືບສວນ-ສອບສວນຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງອອກຄຳສັ່ງເປີດການສືບສວນ-ສອບສວນ ໃນຂອບເຂດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີອາຍາ.

ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ, ຮີບດ່ວນ ແລະ ມີຂໍ້ມູນທີ່ຍັງຍືນໄດ້ວ່າ ກຳລັງມີການກະກຽມ ຫຼື ກໍ່ອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຫົວໜ້າອົງການສືບສວນ-ສອບສວນຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ເກັບຮັກສາ ແລະ ປ້ອງກັນຂໍ້ມູນທາງຄອມພິວເຕີ ຫຼື ຂໍ້ມູນຈະລາຈອນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ.

ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ ຫຼື ພາກສ່ວນທີ່ຖືກຄອງຂໍ້ມູນ ມີພັນທະເກັບຮັກສາ ແລະ ປົກປ້ອງຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໄວ້ເປັນຢ່າງດີ ຈົນກວ່າຈະສິ້ນສຸດການດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ຂໍ້ມູນມີການປ່ຽນແປງ ຫຼື ເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 46 ການດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນ

ອົງການສືບສວນ-ສອບສວນຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ຫຼື ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອດຳເນີນການຄົ້ນຫາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ທີ່ມາຂອງອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການສືບສວນ-ສອບສວນ.

ການດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນຄະດີທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຕ້ອງນຳໃຊ້ວິທີການສືບສວນ-ສອບສວນ, ມາດຕະການສະກັດກັ້ນ ແລະ ກຳນົດເວລາໃນການສືບສວນ-ສອບສວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີອາຍາ.

ມາດຕາ 47 ການສະຫຼຸບການສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ການປະກອບສຳນວນຄະດີ

ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດການສືບສວນ-ສອບສວນ ຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ ຖ້າມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທີ່ໜັກແໜ້ນວ່າການລະເມີດນັ້ນ ເປັນການກະທຳຜິດທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ອົງການສືບສວນ-ສອບສວນ ຕ້ອງສະຫຼຸບ ແລະ ປະກອບສຳນວນຄະດີສົ່ງໃຫ້ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ພິຈາລະນາສັ່ງຟ້ອງຂຶ້ນສານ.

ໃນກໍລະນີ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫາກເປັນຜູ້ດຳເນີນການສືບສວນ-ສອບສວນ ກໍຕ້ອງສະຫຼຸບ, ປະກອບສຳນວນຄະດີ, ອອກຄຳສັ່ງຟ້ອງ ແລະ ຄຳຖະແຫຼງ ຂຶ້ນສານ ເພື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ຕາມກົດໝາຍ.

ພາກທີ VII

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການກວດກາ

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງ

ມາດຕາ 48 ອົງການຄຸ້ມຄອງ

ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ, ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ, ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ;
2. ພະແນກໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແຂວງ, ນະຄອນ;
3. ຫ້ອງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເມືອງ, ເທດສະບານ.

ມາດຕາ 49 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງ ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ, ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ເພື່ອສະເໜີລັດຖະບານພິຈາລະນາ;
2. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;

3. ຊີ້ນຳການສ້າງ, ຝຶກອົບຮົມ, ຍົກລະດັບ ແລະ ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ ກ່ຽວກັບຄວາມ ປອດໄພທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

4. ຊີ້ນຳການເຜົ່າລະວັງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ແນະນຳ, ແຈ້ງເຕືອນ ແລະ ຕອບໂຕ້ເຫດສຸກ ເສີນທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

5. ປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ, ອົງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເຄື່ອນໄຫວຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

6. ພົວພັນ, ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

7. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ຕໍ່ລັດຖະບານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

8. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 50 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງ ພະແນກໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແຂວງ, ນະຄອນ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ພະແນກ ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແຂວງ, ນະຄອນ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ແຜນຍຸດທະສາດ, ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;

2. ຂຶ້ນແຜນ ສ້າງ, ຝຶກອົບຮົມ, ຍົກລະດັບ ແລະ ພັດທະນາ ບຸກຄະລາກອນ ກ່ຽວກັບວຽກ ງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລ້ວສະເໜີຕໍ່ຂັ້ນເທິງ;

3. ຮັບແຈ້ງເຫດສຸກເສີນ ທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລ້ວລາຍງານ ຕໍ່ສູນສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກເສີນທາງຄອມພິວເຕີ;

4. ແຈ້ງຄວາມ, ລາຍງານການກະທຳຜິດທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຕໍ່ອົງການສືບສວນ- ສອບສວນ ແລະ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ແຂວງ, ນະຄອນ;

5. ປະສານສົມທົບ ແລະ ໃຫ້ການຮ່ວມມືກັບອົງການສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ອົງການ ໄອຍະການປະຊາຊົນ ແຂວງ, ນະຄອນ ໃນການດຳເນີນຄະດີທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

6. ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ, ຜູ້ຮັກສາຂໍ້ມູນ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບການກະທຳຜິດທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

7. ປະສານສົມທົບກັບພະແນກການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເຄື່ອນໄຫວຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

8. ປະສານງານ, ຮ່ວມມືກັບ ສູນສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດສຸກເສີນທາງຄອມພິວເຕີ ຂອງ ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ;

9. ເກັບກຳສະຖິຕິ ກ່ຽວກັບອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

10. ປະສານງານ, ພົວພັນ, ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກ
ງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຕາມການມອບໝາຍ;

11. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ຕໍ່ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະ
ຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ອົງການປົກຄອງແຂວງ, ນະຄອນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

12. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບ
ການ.

**ມາດຕາ 51 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງ ຫ້ອງການໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເມືອງ,
ເທດສະບານ**

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຫ້ອງການ
ໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ເມືອງ, ເທດສະບານ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບ
ເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ເຜີຍແຜ່ ແຜນຍຸດທະສາດ, ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕ້ານ
ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;

2. ຂຶ້ນແຜນ ສ້າງ, ຝຶກອົບຮົມ, ຍົກລະດັບ ແລະ ພັດທະນາ ບຸກຄະລາກອນ ກ່ຽວກັບວຽກ
ງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລ້ວສະເໜີຕໍ່ຂັ້ນເທິງຖັດຕົນ;

3. ຮັບແຈ້ງເຫດສຸກເສີນ ທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລ້ວລາຍງານ ຕໍ່ພະແນກໄປສະນີ
ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແຂວງ, ນະຄອນ ເພື່ອນຳສະເໜີ ຕໍ່ສູນສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂ
ເຫດສຸກເສີນທາງຄອມພິວເຕີ;

4. ແຈ້ງຄວາມ, ລາຍງານການກະທຳຜິດທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຕໍ່ອົງການສືບສວນ-ສອບ
ສວນ ຫຼື ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນເຂດ;

5. ປະສານສົມທົບ ແລະ ໃຫ້ການຮ່ວມມືກັບອົງການສືບສວນ-ສອບສວນ ຫຼື ອົງການໄອຍະ
ການປະຊາຊົນເຂດໃນການດຳເນີນຄະດີທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

6. ປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເຄື່ອນໄຫວຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນ
ອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

7. ເກັບກຳສະຖິຕິ ກ່ຽວກັບອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;

8. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ຕໍ່ພະແນກໄປສະນີ, ໂທລະຄົມ
ມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ ແລະ ອົງການປົກຄອງເມືອງ, ເທດສະບານ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

9. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 52 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຂະແໜງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຂະແໜງ
ການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຕົ້ນ ຂະແໜງການປ້ອງກັນປະເທດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ຖະແຫຼງຂ່າວ

ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ, ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ, ໃຫ້ການຮ່ວມມືໃນການຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ, ລາຍງານ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບອາຊະຍາກຳດັ່ງກ່າວ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ ຕົນ.

ໝວດທີ 2 **ການກວດກາ**

ມາດຕາ 53 ອົງການກວດກາ

ອົງການກວດກາວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ປະກອບ ດ້ວຍ:

1. ອົງການກວດກາພາຍໃນ ຊຶ່ງແມ່ນ ອົງການດຽວກັນກັບ ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 48 ຂອງກົດໝາຍ ສະບັບນີ້;
2. ອົງການກວດກາພາຍນອກ ຊຶ່ງມີ ສະພາແຫ່ງຊາດ, ອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ, ອົງການກວດກາລັດຖະບານ ແລະ ຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ, ແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ມະຫາຊົນ.

ມາດຕາ 54 ເນື້ອໃນການກວດກາ

ເນື້ອໃນການກວດກາວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດ ແຜນຍຸດທະສາດ, ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກ ງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
2. ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ;
3. ການປະຕິບັດສັນຍາສາກົນ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕ້ານ ແລະ ສະກັດກັ້ນ ອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 55 ຮູບການການກວດກາ

ການກວດກາ ດຳເນີນດ້ວຍຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຢ່າງເປັນລະບົບປົກກະຕິ;
2. ການກວດກາໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ;
3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ.

ການກວດກາຢ່າງເປັນລະບົບປົກກະຕິ ແມ່ນ ການກວດກາທີ່ດຳເນີນໄປຕາມແຜນການຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ.

ການກວດກາໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແມ່ນ ການກວດການອກແຜນການເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ຊຶ່ງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຊາບລ່ວງໜ້າ.

ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ແມ່ນ ການກວດກາໂດຍຮີບດ່ວນ ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຊາບລ່ວງໜ້າ.

ໃນການດຳເນີນການກວດກາ ໃຫ້ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ພາກທີ VIII

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ລະເມີດ

ມາດຕາ 56 ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ການລາຍງານ, ການໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື, ການສະໜອງຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳທີ່ເປັນອາຊະຍາກຳ ທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 57 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ທ້າມ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ກ່າວເຕືອນ, ລົງວິໄນ, ປັບໃໝ, ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍທາງແພ່ງ ຫຼື ຖືກລົງໂທດທາງອາຍາ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີເບົາ ຫຼື ໜັກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 58 ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງເປັນການລະເມີດຄັ້ງທຳອິດ ແລະ ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍບໍ່ຫຼວງຫຼາຍ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ກ່າວເຕືອນ.

ມາດຕາ 59 ມາດຕະການທາງວິໄນ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງບໍ່ເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ຈະຖືກລົງວິໄນຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຕິຕຽນ, ກ່າວເຕືອນ ຄວາມຜິດຕາມລະບຽບການ ພ້ອມທັງປັນທຶກໄວ້ໃນປະຫວັດຂອງຜູ້ກ່ຽວ;
2. ໂຈະການເລື່ອນຊັ້ນ, ຂັ້ນເງິນເດືອນ ແລະ ການຍ້ອງຍໍ;
3. ປົດຕຳແໜ່ງ ຫຼື ຍົກຍ້າຍໄປຮັບໜ້າທີ່ອື່ນທີ່ມີຕຳແໜ່ງຕໍ່ກວ່າ;

4. ໃຫ້ອອກຈາກລັດຖະການ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍໃດໆ.

ຜູ້ຖືກລົງວິໄນ ຕ້ອງສົ່ງຄືນຊັບສິນທີ່ຕົນໄດ້ມາຈາກການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງມັນ ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງຢ່າງຄົບຖ້ວນ.

ມາດຕາ 60 ມາດຕະການປັບໃໝ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກປັບໃໝ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງບໍ່ສ້າງຄວາມ ເສັຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ໃດໜຶ່ງ;
2. ບໍ່ສະໜອງຂໍ້ມູນຕາມກຳນົດເວລາທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຈ້ງໃຫ້;
3. ລຶບຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ຫຼື ຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີຂອງຜູ້ອື່ນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຜູ້ ກ່ຽວ;
4. ກໍລະນີອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການລະເມີດທາງ ບໍລິຫານ.

ອັດຕາປັບໃໝ ແຕ່ລະກໍລະນີ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 61 ມາດຕະການທາງແພ່ງ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງໄດ້ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍແກ່ ຜູ້ອື່ນ ຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 62 ມາດຕະການທາງອາຍາ

ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ກະທຳຜິດໃນສະຖານ ຕໍ່ລົງໄປນີ້ ຈະຖືກລົງໂທດ ດັ່ງນີ້:

1. ການເປີດເຜີຍມາດຕະການປ້ອງກັນການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດ ອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝແຕ່ 1.000.000 ກີບ ຫາ 4.000.000 ກີບ;
2. ການເຂົ້າເຖິງລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະ ພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ໜຶ່ງປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝແຕ່ 2.000.000 ກີບ ຫາ 5.000.000 ກີບ;
3. ການຕັດຕໍ່ເນື້ອໃນ, ຮູບ, ພາບເຄື່ອນໄຫວ, ສຽງ ແລະ ວິດີໂອ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສອງປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝແຕ່ 3.000.000 ກີບ ຫາ 10.000.000 ກີບ;
4. ການລັດເອົາຂໍ້ມູນໃນລະບົບຄອມພິວເຕີ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດ ສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສາມປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝແຕ່ 4.000.000 ກີບ ຫາ 20.000.000 ກີບ;
5. ການສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍຜ່ານສື່ສັງຄົມອອນລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ສາມປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝແຕ່ 4.000.000 ກີບ ຫາ 20.000.000 ກີບ;

6. ການເຜີຍແຜ່ສິ່ງລາມິກຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໄໝແຕ່ 5.000.000 ກີບ ຫາ 30.000.000 ກີບ;

7. ການລົບກວນລະບົບຄອມພິວເຕີ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໄໝແຕ່ 5.000.000 ກີບ ຫາ 30.000.000 ກີບ;

8. ການປອມແປງຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ໜຶ່ງປີ ຫາ ຫ້າປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໄໝແຕ່ 5.000.000 ກີບ ຫາ 30.000.000 ກີບ;

9. ການທຳລາຍຂໍ້ມູນຄອມພິວເຕີ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມປີ ຫາ ຫ້າປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໄໝແຕ່ 10.000.000 ກີບ ຫາ 50.000.000 ກີບ;

10. ການດຳເນີນກິດຈະການ ກ່ຽວກັບເຄື່ອງມືອາຊະຍາກຳທາງລະບົບຄອມພິວເຕີ ຈະຖືກຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມປີ ຫາ ຫ້າປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໄໝແຕ່ 10.000.000 ກີບ ຫາ 50.000.000 ກີບ.

ພາກທີ IX

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 63 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 64 ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ ແລະ ພາຍຫຼັງໄດ້ລົງຈົດໝາຍເຫດທາງລັດຖະການ ສິບຫ້າວັນ.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ປານີ ຢາທໍ່ຕູ້